Міністерство освіти України Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"

Кафедра ТОЕ

Розрахунково-графічна робота

"Розрахунок однофазного кола синусоїдного струму" Варіант № 807

Виконав:	 	 _
Перевірив: _		

Умова завдання

В елктричному колі діє джерело синусоїдної ЄРС:

Необхідно:

1. ДЛЯ ЕЛЕКТРИЧНОГО КОЛА БЕЗ ВЗАЄМНОЇ ІНДУКЦІЇ:

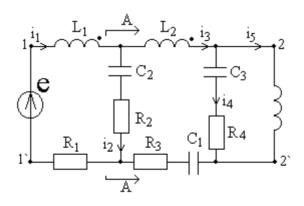
- 1.1. Розрахувати струми віток символічним методом скласти баланс активних і реактивних потужностей кола;
 - 1.2. Побудувати діаграму струмів і топографічну діаграму напруг, показати кут зсуву фаз;
- 1.3. Прийнявши активний опір R2 за нульовий і вважаючи реактивний опір цієї вітки невідомий, розрахувати його за умови резонансу струмів;
 - 1.4. Розрахувати струму для резонансного стану кола;
 - 1.5. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей;
- 1.6. Розрахувати (знайти нулі і полюси) і побудувати частотну характеристику вхідного опору частини кола, розміщеної справа від перерізу А-А. Для одержання реактивного двополюсника активні опори закоротити.

2. ПРИ НАЯВНОСТІ МАГНІТНОГО ЗВ"ЯЗКУ МІЖ ІНДУКТИВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ L1 ТІ L2 (ОДНОЙМЕННІ ПОЧАТКИ ПОЗНАЧЕНІ НА СХЕМІ ТОЧКАМИ):

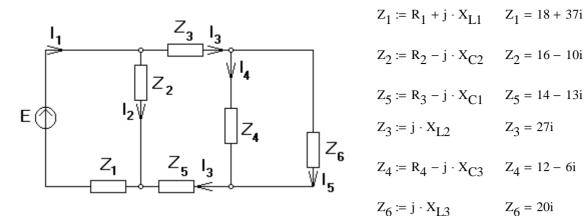
- 2.1. Перетворивши схему до двох незалежних контурів, розрахувати струми у всіх вітках схеми методом контурних струмів;
- 2.2. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей, визначити активну і реактивну потужності магнітного зв"язку;
- 2.3. Побудувати сумісну векторну діаграму струмів і топографічну діаграму напруг (на діаграмі показати напруги взаємної індукції).

3. ВІДКИНУВШИ ВІТКУ МІЖ ЗАТИСКАЧАМИ 2-2", ВИКОНАТИ ЕКВІВАЛЕНТУВАННЯ ВЗАЄМОІНДУКТИВНИХ ЗВ"ЯЗКІВ ВІТОК. ОДЕРЖАНУ СХЕМУ РОЗГЛЯДАТИ ЯК ЧОТИРИПОЛЮСНИК З ЗАТИСКАЧАМИ 1-1" ТА 2-2" :

- 3.1. Розрахувати коефіцієнти А, В, С, D чотириполюсника;
- 3.2. Розрахувати параметри R, L, C віток схеми заміщення.

Розрахувати всі струми символічним методом

$$Z_1 := R_1 + j \cdot X_{L1}$$
 $Z_1 = 18 + 37i$

$$Z_2 := R_2 - j \cdot X_{C2}$$
 $Z_2 = 16 - 10i$

$$Z_5 := R_3 - j \cdot X_{C1}$$
 $Z_5 = 14 - 13i$

$$Z_3 := j \cdot X_{L2}$$
 $Z_3 = 27$

$$Z_4 := R_4 - j \cdot X_{C3}$$
 $Z_4 = 12 - 6i$

$$Z_6 := j \cdot X_{I,3}$$
 $Z_6 = 20i$

$$Z_{E} := \frac{\left(\frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}\right) \cdot Z_{2}}{Z_{2} + \frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}} + Z_{1} \qquad Z_{E} = 31.767 + 34.634i \qquad F(Z_{E}) = (46.997 - 47.473)$$

$$Z_2 + \frac{0}{Z_6 + Z_4} + Z_3 + Z_5$$

$$I_1 := \frac{U}{Z_E} \qquad \qquad I_1 = 4.717 + 1.957i \qquad \qquad F(I_1) = (5.107 \ 22.527)$$

$$I_{2} := I_{1} \cdot \frac{\left(\frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}\right)}{\left(Z_{2} + \frac{Z_{6} \cdot Z_{4}}{Z_{6} + Z_{4}} + Z_{3} + Z_{5}\right)} \quad I_{2} = 2.683 + 2.663i \qquad F(I_{2}) = (3.781 \ 44.783)$$

$$I_3 := I_1 - I_2$$
 $I_3 = 2.034 - 0.707i$ $F(I_3) = (2.153 -19.163)$

$$I_3 := I_1 - I_2$$
 $I_3 = 2.034 - 0.707i$ $F(I_3) = (2.153 - 19.163)$ $I_4 := I_3 \cdot \frac{Z_6}{Z_6 + Z_4}$ $I_4 = 2.174 + 0.853i$ $F(I_4) = (2.335 - 21.438)$

$$I_5 := I_3 - I_4$$
 $I_5 = -0.14 - 1.56i$ $F(I_5) = (1.566 -95.127)$

Перевірка за першим законом Кіргофа: $I_1 - I_2 - I_3 = 0$ $I_3 - I_4 - I_5 = 0$ $I_2 + I_4 + I_5 - I_1 = 0$ Перевірка за другім законом Кіргофа.

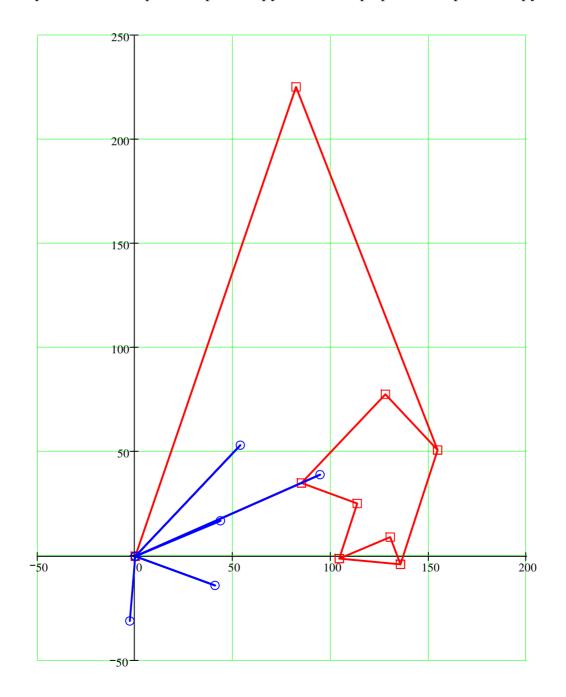
$$\begin{split} -I_{1} \cdot \left(R_{1} + j \cdot X_{L1}\right) + U - I_{2} \cdot \left(R_{2} - j \cdot X_{C2}\right) &= 1.421 \times 10^{-14} + 8.882i \times 10^{-15} \\ -I_{2} \cdot \left(R_{2} - j \cdot X_{C2}\right) + I_{3} \cdot \left[R_{3} + j \cdot \left(X_{L2} - X_{C1}\right)\right] + I_{4} \cdot \left(R_{4} - j \cdot X_{C3}\right) &= 1.066 \times 10^{-14} + 6.661i \times 10^{-15} \\ I_{4} \cdot \left(R_{4} - j \cdot X_{C3}\right) - I_{5} \cdot j \cdot X_{L3} &= 3.553 \times 10^{-15} + 3.109i \times 10^{-15} \end{split}$$

Перевірка за балансом потужностей

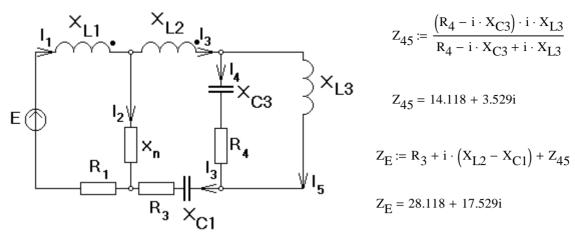
$$\begin{split} S &:= U \cdot \overline{I_1} \\ P &:= \left(\left| I_1 \right| \right)^2 \cdot R_1 + \left(\left| I_2 \right| \right)^2 \cdot R_2 + \left(\left| I_3 \right| \right)^2 \cdot R_3 + \left(\left| I_4 \right| \right)^2 \cdot R_4 \\ Q &:= \left(\left| I_1 \right| \right)^2 \cdot X_{L1} + \left(\left| I_2 \right| \right)^2 \cdot \left(-X_{C2} \right) + \left(\left| I_3 \right| \right)^2 \cdot \left(X_{L2} - X_{C1} \right) + \left(\left| I_4 \right| \right)^2 \cdot \left(-X_{C3} \right) + \left(\left| I_5 \right| \right)^2 \cdot X_{L3} \ \ Q &= 903.228 \end{split}$$

Визначимо потенціали всіх точок позначених на схемі:

Суміщена векторна діаграма струмів і топографічна діаграма напруг:

Прийняти опір $R_2 = 0$ і, вважаючи реактивний опір цієї вітки невідомим, визначити його за умовою резонансу струмів.

$$Z_{45} := \frac{(R_4 - i \cdot X_{C3}) \cdot i \cdot X_{L3}}{R_4 - i \cdot X_{C3} + i \cdot X_{L3}}$$

$$Z_{45} = 14.118 + 3.529i$$

$$Z_E := R_3 + i \cdot (X_{L2} - X_{C1}) + Z_{45}$$

$$Z_F = 28.118 + 17.529$$

$$Z_E = R_E - j \cdot X_E$$

$$R_E := Re(Z_E)$$
 $R_E = 28.118$

$$R_E := Re(Z_E)$$
 $R_E = 28.118$ $X_E := Im(Z_E)$ $X_E = 17.529$

За умовою резонансу:

За умовою резонансу:
$$B_{ab} = B_n + B_E \qquad B_n = -B_E = \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2}$$

$$B_n := \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2} \qquad B_n = -0.016 \qquad \text{Реактивний опір вітки: } X_n := \frac{1}{B_n} \qquad X_n = -62.631$$

$$B_n := \frac{-X_E}{X_E^2 + R_E^2}$$

$$B_n = -0.016$$

Реактивний опір вітки:
$$X_n := \frac{1}{B_n}$$

$$X_n = -62.631$$

Розрахувати струми для резонансного стану кола

$$\begin{split} Z_1 &:= R_1 + X_{L1} \cdot i & Z_1 = 18 + 37i \\ Z_3 &:= R_3 + X_{L2} \cdot i - X_{C1} \cdot i & Z_3 = 14 + 14i \\ Z_4 &:= R_4 - X_{C3} \cdot i & Z_4 = 12 - 6i \\ Z_5 &:= X_{L3} \cdot i & Z_5 = 20i \\ Z_{345} &:= \frac{Z_4 \cdot Z_5}{Z_4 + Z_5} + Z_3 & Z_{345} = 28.118 + 17.529i \end{split}$$

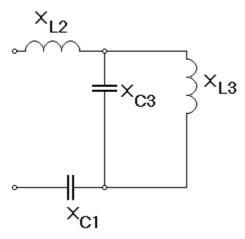
Вхідний опір кола:
$$Z_{VX}\!\!\left(X_N\right) \coloneqq \frac{Z_{345} \cdot i \cdot X_N}{Z_{345} + i \cdot X_N} + Z_1$$

$$Z_{VX}(X_{N}) \begin{vmatrix} complex \\ simplify \end{vmatrix} \xrightarrow{ \left(10728 \cdot X_{N} + 784 \cdot X_{N}^{2} + 335952 + 40716 \cdot i \cdot X_{N} + 927 \cdot i \cdot X_{N}^{2} + 690568 \cdot i \right)} \\ X_{N} := Im(Z_{VX}(X_{N})) \begin{vmatrix} complex \\ solve, X_{N} \rightarrow \begin{pmatrix} -22.0 + 16.2 \cdot i \\ -22.0 - 16.2 \cdot i \end{pmatrix} \\ float, 3 \end{vmatrix}$$

$$X_{\mathbf{N}} := \operatorname{Im}(Z_{\mathbf{V}X}(X_{\mathbf{N}})) \begin{vmatrix} \operatorname{complex} \\ \operatorname{solve}, X_{\mathbf{N}} \to \begin{pmatrix} -22.0 + 16.2 \cdot i \\ -22.0 - 16.2 \cdot i \end{pmatrix} \\ \operatorname{float}, 3 \end{vmatrix}$$

Отже резонанс кола неможливий.

Розрахувати (знайти нулі і полюси) і побудувати частотну характеристику вхідного опору частини кола, розміщеної справа від перерізу **А-А**. Активні опори закоротити

$$L_2 := \frac{X_{L2}}{\omega} \to \frac{27}{100 \cdot \pi}$$
 $L_2 = 0.086$

$$L_3 := \frac{X_{L3}}{\omega} \to \frac{1}{5 \cdot \pi}$$

$$L_3 = 0.064$$

$$C_1 := \frac{1}{\omega \cdot X_{C1}} \to \frac{1}{1300 \cdot \pi}$$
 $C_1 = 2.449 \times 10^{-4}$

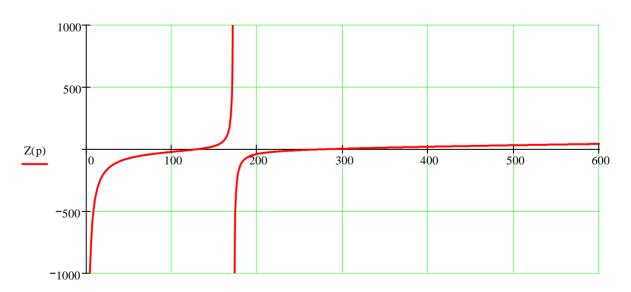
$$C_3 := \frac{1}{\omega \cdot X_{C3}} \to \frac{1}{600 \cdot \pi}$$
 $C_3 = 5.305 \times 10^{-4}$

$$Z(p) := \frac{p \cdot L_3 \cdot \frac{-1}{p \cdot C_3}}{p \cdot L_3 + \frac{-1}{p \cdot C_3}} + p \cdot L_2 + \frac{-1}{p \cdot C_1} \rightarrow \frac{-120}{\left(\frac{1}{5} \cdot \frac{p}{\pi} - \frac{600}{p} \cdot \pi\right)} + \frac{27}{100} \cdot \frac{p}{\pi} - \frac{1300}{p} \cdot \pi$$

Знаходимо нулі:

$$\omega := Z(p) \quad \begin{vmatrix} solve, p \\ float, 16 \end{vmatrix} \xrightarrow{\begin{pmatrix} 286.1416288645575 \\ -286.1416288645575 \\ 131.0898666769305 \\ -131.0898666769305 \end{pmatrix}} \omega = \begin{pmatrix} 286.142 \\ -286.142 \\ 131.09 \\ -131.09 \end{pmatrix} \quad \omega := \begin{pmatrix} \omega_0 \\ \omega_2 \end{pmatrix} \quad \omega = \begin{pmatrix} 286.142 \\ 131.09 \\ 0 \end{pmatrix}$$

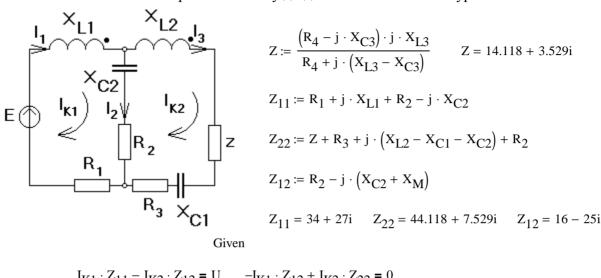
Знаходимо полюси: $\omega_1 \coloneqq \frac{1}{Z(p)} \text{ solve}, p \to \begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 10 \cdot 30^2 \cdot \pi \\ \frac{1}{-10 \cdot 30^2 \cdot \pi} \end{pmatrix} \omega_1 = \begin{pmatrix} 172.072 \\ -172.072 \\ 0 \end{pmatrix} \nu_1 \coloneqq \begin{pmatrix} \omega_{1_0} \\ \omega_{1_2} \end{pmatrix} \omega_1 = \begin{pmatrix} 172.072 \\ 0 \end{pmatrix}$

2. ПРИ НАЯВНОСТІ МАГНІТНОГО ЗВ"ЯЗКУ МІЖ ІНДУКТИВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ L1 ТА L2 (ОДНОЙМЕННІ ПОЧАТКИ ПОЗНАЧЕНІ НА СХЕМІ ТОЧКАМИ):

- 2.1. Перетворивши схему до двох незалежних контурів, розрахувати струми у всіх вітках схеми методом контурних струмів, визначити покази вольтметра;
- 2.2. Перевірити правильність розрахунків за балансом потужностей, визначити активну і реактивну потужності магнітного зв'язку;
- 2.3. Побудувати сумісну векторну діаграму струмів і топографічну діаграму напруг (на діаграмі показати напруги взаємної індукції).

Спростимо схему до двох незалежних контурів

$$I_{K1} \cdot Z_{11} - I_{K2} \cdot Z_{12} = U$$
 $-I_{K1} \cdot Z_{12} + I_{K2} \cdot Z_{22} = 0$

$$\begin{pmatrix} I_{K1} \\ I_{K2} \end{pmatrix} \coloneqq \mathsf{Find} \! \left(I_{K1}, I_{K2} \right) \ \, \middle| \ \, \begin{aligned} \mathsf{expand} \\ \mathsf{float}, 10 \end{matrix} \! \to \! \left(\begin{matrix} 3.444521490 + 1.697352142 \cdot i \\ 1.926856542 - 1.665172650 \cdot i \end{matrix} \right) \end{aligned}$$

$$I_{K1}=3.445+1.697i$$
 $I_{K2}=1.927-1.665i$ $I_{1}:=I_{K1}$ $I_{1}=3.445+1.697i$ $F(I_{1})=(3.84-26.233)$ $I_{2}:=I_{K1}-I_{K2}$ $I_{2}=1.518+3.363i$ $F(I_{2})=(3.689-65.708)$ $I_{3}:=I_{K2}$ $I_{3}=1.927-1.665i$ $F(I_{3})=(2.547-40.833)$ $I_{4}:=I_{3}\cdot\frac{j\cdot X_{L3}}{R_{4}+j\cdot (X_{L3}-X_{C3})}$ $I_{4}=2.762-0.011i$ $F(I_{4})=(2.762-0.232)$ $I_{5}:=I_{3}-I_{4}$ $I_{5}=-0.835-1.654i$ $F(I_{5})=(1.853-116.797)$ Перевірка за першим законом Кіргофа: $I_{1}-I_{2}-I_{3}=0$ $I_{3}-I_{4}-I_{5}=0$ $I_{2}+I_{4}+I_{5}-I_{1}=0$

Перевірка за другім законом Кіргофа:

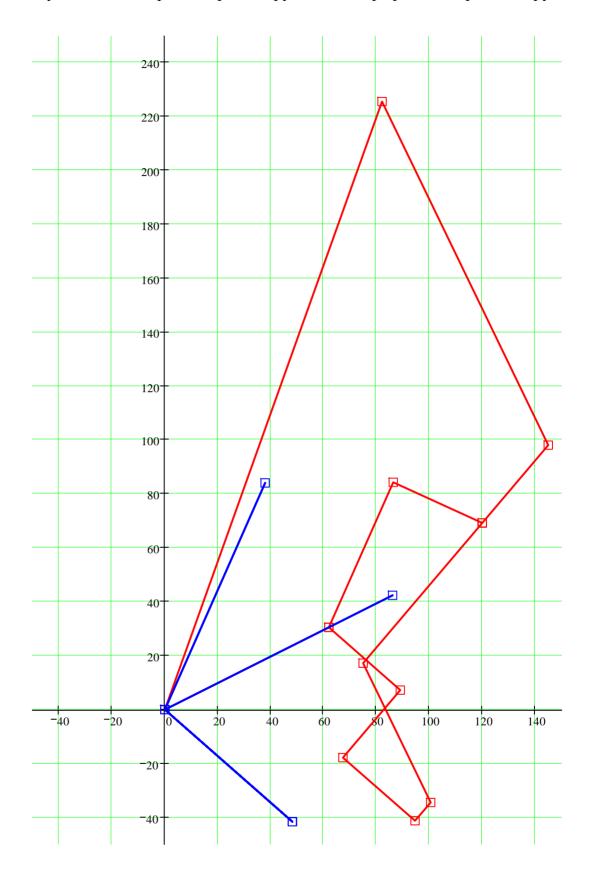
$$\begin{split} -I_1 \cdot \left[R_1 + j \cdot \left(X_{L1} + X_M \right) \right] + U - I_2 \cdot \left[R_2 - j \cdot \left(X_{C2} + X_M \right) \right] &= -5.839 \times 10^{-9} - 1.938 i \times 10^{-8} \\ -I_2 \cdot \left[R_2 - j \cdot \left(X_{C2} + X_M \right) \right] + I_3 \cdot \left[R_3 + j \cdot \left(X_{L2} - X_{C1} + X_M \right) \right] + I_4 \cdot \left(R_4 - j \cdot X_{C3} \right) &= 4.118 \times 10^{-9} + 2.953 i \times 10^{-9} \\ I_4 \cdot \left(R_4 - j \cdot X_{C3} \right) - I_5 \cdot j \cdot X_{L3} &= 0 \\ I_{11} \cdot I_{12} \cdot I_{13} \cdot I_{13} \cdot I_{14} \cdot I_{14}$$

Перевірка за балансом потужностей

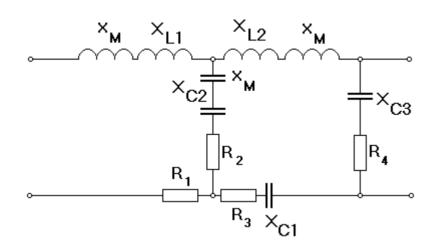
$$\begin{split} S &:= U \cdot \overline{I_{1}} \\ P &:= \left(\left| I_{1} \right| \right)^{2} \cdot R_{1} + \left(\left| I_{2} \right| \right)^{2} \cdot R_{2} + \left(\left| I_{3} \right| \right)^{2} \cdot R_{3} + \left(\left| I_{4} \right| \right)^{2} \cdot R_{4} \\ Q &:= \left(\left| I_{1} \right| \right)^{2} \cdot X_{L1} + \left(\left| I_{2} \right| \right)^{2} \cdot \left(-X_{C2} \right) + \left(\left| I_{3} \right| \right)^{2} \cdot \left(X_{L2} - X_{C1} \right) + \left(\left| I_{4} \right| \right)^{2} \cdot \left(-X_{C3} \right) + \left(\left| I_{5} \right| \right)^{2} \cdot X_{L3} + S_{M1} + S_{M2} \\ S &= 665.54 + 637.503i \qquad P = 665.54 \qquad Q = 637.503 \end{split}$$

Визначимо потенціали всіх точок позначених на схемі:

Суміщена векторна діаграма струмів і топографічна діаграма напруг:

Відкинувши крайню вітку між полюсами 2,2", зробити розв"язку магнітного зв"язку. Одержану схему розглядати як чотириполюсник з полюсами 1,1" та 2,2": 1)Розрахувати коефіцієнти чотириполюсника А,В,С,D

$$U_1 = A \cdot U_2 + B \cdot I_2$$

$$I_1 = C \cdot U_2 + D \cdot I_2$$

 $I_2 = 0$ $U_{10} := U$ $U_1 = A \cdot U_2$ $I_1 = C \cdot U_2$ Неробочій хід:

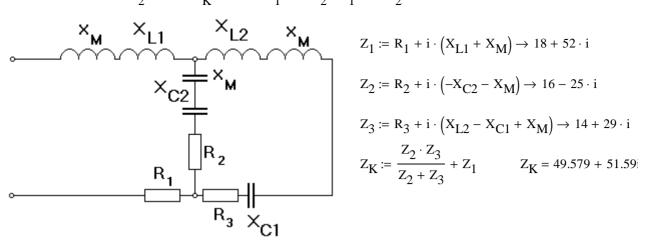
$$Z_1 := R_1 + i \cdot (X_M + X_{I,1}) \rightarrow 18 + 52 \cdot i$$

$$Z_2 := R_2 - i \cdot (X_{C2} + X_M) \to 16 - 25 \cdot i$$

$$\mathbf{Z}_3 \coloneqq \mathbf{R}_3 + \mathbf{R}_4 + \mathbf{i} \cdot \left(\mathbf{X}_{L2} + \mathbf{X}_{M} - \mathbf{X}_{C3} - \mathbf{X}_{C1} \right) \rightarrow 26 + 23 \cdot \mathbf{i}$$

$$\begin{split} Z_{10} &\coloneqq \frac{Z_2 \cdot Z_3}{Z_2 + Z_3} + Z_1 & Z_{10} = 41.861 + 46.422i & Z_{20} \coloneqq \frac{Z_2 \cdot Z_1}{Z_2 + Z_1} + Z_3 & Z_{20} = 60.115 + 7.144i \\ I_{10} &\coloneqq \frac{U_{10}}{Z_{10}} & I_{10} = 3.559 + 1.441i & F(I_{10}) = (3.839 - 22.042) \\ I_{30} &\coloneqq I_{10} \cdot \frac{Z_2}{Z_2 + Z_3} & I_{30} = 2.283 - 1.461i & F(I_{30}) = (2.71 - 32.612) \\ U_{20} &\coloneqq I_{30} \cdot \left(R_4 - i \cdot X_{C3} \right) & U_{20} = 18.632 - 31.227i & F(U_{20}) = (36.363 - 59.177) \\ A &\coloneqq \frac{U_{10}}{U_{20}} & A = -4.169 + 5.116i & F(A) = (6.6 - 129.177) \\ C &\coloneqq \frac{I_{10}}{U_{20}} & C = 0.016 + 0.104i & F(C) = (0.106 - 81.219) \end{split}$$

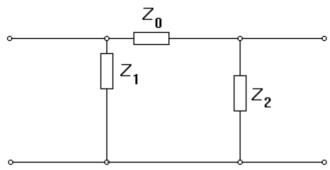
Коротке замикання: $U_2 = 0$ $U_K := U$ $U_1 = B \cdot I_2$ $I_1 = D \cdot I_2$

$$\begin{split} & I_{1K} \coloneqq \frac{U_K}{Z_K} & I_{1K} = 3.068 + 1.357i & F\big(I_{1K}\big) = (3.354 \ 23.861\,) \\ & I_{3K} \coloneqq I_{1K} \cdot \frac{Z_2}{Z_2 + Z_3} & I_{3K} = 2.478 - 2.163i & F\big(I_{3K}\big) = (3.29 \ -41.114\,) \\ & B \coloneqq \frac{U_K}{I_{3K}} & B = -26.281 + 68.06i & F(B) = (72.958 \ 111.114\,) \\ & D \coloneqq \frac{I_{1K}}{I_{3K}} & D = 0.431 + 0.924i & F(D) = (1.02 \ 64.975\,) \end{split}$$

Перевірка $A \cdot D - B \cdot C = 1$

Розрахувати параметри віток схеми П заміщення;

$$Z_0 := B \qquad Z_0 = -26.281 + 68.06i \qquad F(Z_0) = (72.958 \ 111.114)$$

$$Y_1 := \frac{D-1}{B} \qquad Y_1 = 0.015 + 2.709i \times 10^{-3} \qquad F(Y_1) = (0.015 \ 10.497)$$

$$Y_2 := \frac{A-1}{B} \qquad Y_2 = 0.091 + 0.041i \qquad F(Y_2) = (0.1 \ 24.181)$$

$$R_0 := Re(Z_0) \qquad R_0 = -26.281 \qquad X_{L0} := Im(Z_0) \qquad X_{L0} = 68.06$$

$$Z_1 := \frac{1}{Y_1} \qquad Z_1 = 66.122 - 12.252i \quad R_1 := Re(Z_1) \qquad R_1 = 66.122 \qquad X_{C1} := -Im(Z_1) \qquad X_{C1} = 12.252$$

$$Z_2 := \frac{1}{Y_2} \qquad Z_2 = 9.151 - 4.109i \qquad R_2 := Re(Z_2) \qquad R_2 = 9.151 \qquad X_{C2} := -Im(Z_2) \qquad X_{C2} = 4.109$$

$$C_1 := \frac{1}{\omega \cdot X_{C1}} \qquad C_1 = 2.598 \times 10^{-4} \qquad C_2 := \frac{1}{\omega \cdot X_{C2}} \qquad C_2 = 7.747 \times 10^{-4}$$

$$L_0 := \frac{X_{L0}}{\omega}$$
 $L_0 = 0.217$